

Japonski režiser Hirokazu Koreeda je letošnje zlato palmo za najboljši film prejel za svoj celovečerec Tatiči. AP

FILMSKI FESTIVAL CANNES 2018

Eksperiment z novimi obrazi zmerno uspel

Na sobotni sklepni slovesnosti filmskega festivala v Cannesu je zlato palmo za najboljši film prejela drama Tatiči japonskega režiserja Hirokazuja Koreede. Nagrado je mogoče razumeti tudi kot priznanje celotnemu opusu tega modernega klasika.

Simon Popek, Cannes

71. filmski festival v Cannesu se je v soboto zvečer končal. Srečno, bi lahko rekli: Terryju Gilliamu po skoraj dveh desetletjih ni uspelo le končati svojega *Don Kihota*, prebrodil je tudi sodne kolobocije, ki so v času, ko je festival že potekal, grozile s prepovedjo predvajanja. Dokaj srečno – oziroma zadovoljivo – so se končale tudi zadolžitve uradne žirije Cate Blanchett in njenih osmih sožirantk in sožirantov; z zlatih palmah so odločili še štiri ženske in štirje moški, igralki Lea Seydoux in Kristen Stewart, režiserka Ava DuVernay in skladateljica Khadja Nin pa igralec Chang Chen ter režiserji Andrej Zvjagincev, Denis Villeneuve in Robert Guediguian.

Presenetljivo, toda zaslužen

O nagradah se je kot vedno na veliko špekuliralo, v tekmovalnem programu smo letos videli veliko izenačenih in kakovostnih del, pa tudi nekaj grozljivo slabih ali sentimentalno aktivističnih filmov. Dva sta, žal, podpisali režiserki Nadine Labaki (*Capharnaïm*) in debitantka Eva Husson (*De kleta sonca*). Kljub slabemu kritičnemu sprejemu so Labakijevi mnogi pripisovali možnost zmage, predvsem zaradi »močne« tematike zapostavljenih otrok in ilegalnih migrantov v tretjem svetu. Nazadnje so Labakijevi namenili nagrado žirije.

Zlato palmo za najboljši film je žirija podelila japonskemu režiserju Hirokazuju Koreedi, modernemu klasiku z impozantnim opusom, čigar Tatiči (Manbiki kazoku) temeljijo na resničnih dogodkih, kot mnoge njegove drame, ki kažejo na bizarne

anomalije v družinskih dinamikah japonskega nižjega sloja. Tatiči spominjajo na režiserjev film *Nihče ne ve* (2004); zgodbo o zanemarjenih otrocih je režiser postavil v nov kontekst. Tokrat petletno deklico ilegalno posvoji številna, malce »posebna« družina iz soseske (so mojstri malih kraj v trgovinah), ker menijo, da so starši do nje nasilni. Obenem ne pomislijo na to, da bi zadevo – kljub televizijskim poročilom o deklininem izginotju – prijavili policiji, preprosto ji spremenijo ime in jo vzgajajo po svoje. Poznavalcem Koreedovega opusa se bodo Tatiči zdeli malce formulačni, zato pa vsebujejo presenetljiv sklepni preobrat, ki v principu »nare-di« ves film. Zlata palma Koreedi je morda presenetljiva, ni pa nezaslužena; sam jo jemljem kot priznanje njegovemu celotnemu opusu.

O vseh preostalih nagrajenih filmih smo v preteklih dneh že poročali, z izjemo *Ajke*, brutalne drame Sergeja Dvorcevoja, za katero je bila nagrada izjemno ekspresivna igralka Samal Jesljamova. Drugi film kazaškega režiserja Dvorcevoja je primer ekstreznega naturalizma, toda če je prikaz nemogočih življenjskih razmer, s kamero, ki junakinji vseskozi diha za ovratnik (in spominja na slog bratov Dardenne), sprva navdihujoč, postane z minutažo malce utrujajoč in posiljeno fatalističen.

Kritiki popravili »krivico«

Preostalih nagradam ne gre nasprotovati. Velika nagrada žirije Spiku Leeju in filmu *BlackKKlansman* je resda presenetljiva, a ne povsem nezaslužena, v kontekstu antitrumpovskega resentimenta pa je dokaj logična izbira, kot je logična posebna palma, ki si jo je žirija izmislila za Jean-Luca Godarda in njegovo *Knjigo podob*, s katero je 87-letni GodArt verjetno poslednjič tekmoval.

Drugi lavreati so prav tako veljali za verjetne dobitnike: Garronejev *Dogman* je prejel nagrado za najboljšega igralca (Marcello Fonte), Pawel Pawlikowski je s *Hladno vojno* postal najboljši režiser, nagrado za scenarij pa sta si razdelila Alice Rohrwacher za film *Srečni Lazar* in Džafar Panahi za 3 obaze. Za Rohrwacherjevo sem pričakoval višjo nagrado, čeprav je njen Lazar za zlato palmo verjetno pretirano nekonvencionalen. Je žirija na koga pozabila? Kritičski konsenz je kričal po nagradi za Lee Chang Donga in *Gorenje*; krivico so popravili kar poročevalci sami in mu z žirijo kritikov namenili nagrado FIPRESCI.

71. canski festival je tako končan. Lahko rečemo, da mu je eksperiment z »novimi obrazy« v tekmovalnem programu zmerno uspel. Novinci so sicer pokazali bore malo, kar pa ne spremeni dejstva, da je bilo med 21 tekmovalnimi filmi kar dve tretjini dobrih ali zelo dobrih. x

Palmo za najboljšo igralko je prejela Samal Jesljamova za vlogo v filmu Ajka kazaškega režiserja Sergeja Dvorcevoja, za glavno moško vlogo je bil nagradjen Marcello Fonte, protagonist filma Dogman Mattea Garroneja. Reuters